

keresztül járnak egymáson; 's leggyakrabban elveink szentsége sem oltalmazhat meg akár tévedéstől, akár félreértéstől; de a' sírdomb békesség laka; 's küszöbén emberi érdek nem léphet be. Te a' földi leplet, 's vele a' halandó gyarlóságait levetkezed. Elköltözött az ember; a' költő miénk, e' nemzeté maradt végiglen; e' nemzeté, melly neved' és dicsőséged' szent örökség gyanánt birandja."

'S valóban, mintha sejtette volna, nem sokára követé azt, kinek sirja fölött zengé el az engesztelő szózatot. — Mi pedig, kik ezeket írjuk és olvassuk, okvetlen fogjuk követni őket, 's tán közelebb állunk azon komoly pillanathoz, mikor minden ámitásokbul kiábrándulva, minden bitor fénybül kivetkezve, láthatatlan hatalmak átellenében csak annyi becsünk lesz, a' mennyi minden földi salakbul valóban kitisztultat, fogunk vinni magunkkal; itt létünk ellenben nem földi nagyságunkhoz és nem azon tömjénhez szabva, mellyel éltünkben körülvétetünk, fog hátramaradtinkban hálaérzetet gerjeszteni, hanem csak annyiban lesz vérünk felejtve, áldással nevezve, tán átokkal említve, a' mennyiben hűtlenül vagy hűn dobogott szivünk az emberiségért, és kevélységünk el nem csábitott : kellő

tulajdonok nélkül másokat vezetni akarni. Lépünk azért mi, kiket régibb barátság köt össze, de kiknek viszonyaira némelly félreértések tán hidegséget öntének, mielőtt késő volna, ismét meleg egyességre; sőt békülünk — ha politikai mezőn a' nagy közönség elvégrei haszna tekintetéből tán nem is — egyéb viszonyinkban minden polgártársunkkal ki; 's legyen ezért szabad — hadd fizessem ez által le gróf Dessewffy Józsefnek tartozó netaláni adósságomat — ezennel, ha üdvleldei eszmém életbe lépne, olly korán elhunyt Aurél fiának hamvait azon kitüntetésre ajánlanom, melly közméltánylatra honunk derekabbjait érdemesíteni keblem szomszja és e' jelen közlésnek kitűzött célja.

Ha nincs is hatalom, melly tőle és tőlünk elragadott fiát visszaadhatná, adjuk meg a' bús atyának legalább azon vigasztalást, mellyet adhatunk, 's melly lelkes ember előtt mint ő, nem lehet közönyös; 's emeljük az elhunynak tetemeit, a' haza körül általjánosan elismert érdemeket szerzett honfitársaink kijelelendő díszhelyére; 's korántsem azért, mert Józsefnek fia volt, hanem mert hűn dobogott szíve honáért, 's mert bár rövid itt volta alatt, ér-

telmi sulya által az örök valónak nem egy világ-sugarával ajándékozta meg a' hont, 's kivált utolsó országgyűlésünk alkalmával éjjel nappal fáradvá, minden fénykeresés, hírkövetelés, és valódi köszönet nélkül sikeresebben járult kibékülési ügyünk szerencsés bevégeztéhez, és némelly életbevágóbb ott alkotott törvényeink végképi létesítéséhez, mint nem egy, kinek ezen szerencsés és alig várt eredmények örvendetes fordulata bitorilag felette számos által lön tulajdonítva.

Őt is mint annyi jelest, ideje előtt elszakítá tőlünk a' sors, 's őt is — mint nem egy hazánkia dült már félreismerve sirjába — olly kevéssé méltatta élteben sok, sőt nem kevés még tiszta szándékát is kétségbe venni meré, mert ő nem pillanati tetszés és taps után sovárgott, hanem ennél célja magasb, távolabbi volt, 's így őt a' felszineshez, a' közel fekvőhöz szokott nem fogá fel.

Legyünk azért elvégre méltányosak, 's ne büntessük minmagunkat barbár, vagy lázban levő népekként megnemszűnőleg azzal, hogy érdemes honfiaink fejére rendszerint csak akkor vágyunk fűzni hálakoszorút, mikor nem hevül az isteni szikrátul

többé, 's csak akkor, miután éltükön át sokszor legjobb tehetségünk szerint gyötörtük, kinoztuk és elvégre meggyilkoltuk őket, vagy legalább napjainkat tetemesen megrövidítők. Ne cselekedjünk így, bizony ne csorbitsuk úgy is vajmi szűk mezőre szorított szellemi öröminket még az által is, mikép az érdem megismerését az élők túl megtagadnók; mert hiszen kivált honunkban — hol, ha az aljassal, a' középszerűvel összebarátkozni nem tudunk 's csálni nem akarjuk magunkat, még minden a' teendő — vajmi széles azon út, mellyen egymás mellett, a' nélkül hogy egyiknek a' másik fölé kellene emelkednie, kimondhatlan sok helyest, sok hasznost, sok dicsőt vihetni végbe, mikép a' nagy közönségnek méltánylata, dicsérete, hálaérzete mindenkire, bár a' legnagyobb- bár a' legkisebbre egyiránt áradozhat, úgy hogy tulajdonkép csak az irigy versengésnek nincs sehol is valódi helye.

Ha azonban illy egymás iránti türelemre általján véve éltünkben még nem olvadozhatunk, mert hosszú 's nyavalyás álombul felserkent lázas mibenlétünknel fogva nem tudjuk kellőleg megkülönböztetni a' személyeket azok "politikai tehetségétől",

vagy mert általában könnyebb illyesekről oktatólag tanárkodni, mint ahhoz képest cselekedni: akkor bizonyítsuk be a' hazáért jól érdemlett elhunytaknak legalább tetemei iránt lefizetendő adósságilag azon hálaérzetet, azon köz megtisztelést, mellyel éltekben lett vala legszentebb kötelességünk irántuk viseltetnünk.

Várjunk el egyébiránt valamit az időtől is. Mert legyen csak elvetve 's hűn ápolva a' nemesb mag, 's okvetlen egy egészen új teremtés fogja egykor felbájozni a' hazát, és általa az egész dicső nagy természetet.

Nincs drága és költséges érdemoszlopokra szükség. Egyszerű márványkövek, tán éppen olly egyszerű vas keritményekkel környezve, meg néhány anyai gonddal dajkált ültetvények köréjük helyezve, 's itt ott előtűnő illy nevek, mint: Berzsenyi, Kölcsey, Kazinczy, Festetics György, Dömötöri Németh János, Kisfaludy Károly, Virág Benedek, Deák Antal 's a t. 's lehetetlen, ha van de csak egy szikra élet is a' magyarban még, hogy ujja ne alakuljon, nemzetté ne emelkedjék! Mert legyen csak egyszer magasztosb gondolat bár költészetbe öntve,

bár cselekedet által életre hozva, a' nagy közönségtől akármilly módon elismerve, méltányolva és megtapsolva: és nincs — ha az embernek jobb érzelme nem örülség, és az emberi tökélyesülhetés eszméje nem a' leghazugabb önáltatás — hatalom e' földön, melly népet, ha feleszmél és önmaga nem gyilkolja meg magát, legszebb gyümölcsökkel felviruló kifejlésében gátolhatna.

Legyen azért megkezdve a' dolog. 'S ha idő folytával Üdvleldébe emeltetik, mint bizonyosan abba fog emeltetni nem egy a' hazában félreismert hű kedély, mellynek hazafisága azért vételettel élte korában kérdésbe, mert vérének érdekében a' trón szilárdítása mellett merészlé felemelni szavát; és viszont nem egy lángoló szű lelendi ott nyughelyét, melly szintén de megint felsőbb helyről azért vala éltében gyanú tárgya, mert a' trón mellett úgy szólt, úgy cselekedett, mintha a' nemzet által lett volna oda emelve; ha mondom idő folytával így fordul a' dolog — 's annak, ha az Üdvlelde fölött örkődő biztosság teljesíti tisztét és az el nem aljasul, és a' magyar sem megy hátrafelé, okvetlen így kell fordulnia — akkor 's csak akkor leszen fő célja elérve,

melly nem egyedül holtaknak megtiszteléséből áll, de főkép az által éri el legmagasb szellemi fénypolczát, hogy a' jövő nemzedékeknek helyes utánzásra méltó minták kimutatása által a' nagy közönség, egyesek vigasztalódása- és a' köz álladalom mindenek fölötti nyereségére, elvégre azon komoly higgadt-ságra fejlődjék ki, mellynél fogva, mai egymás ellen agyarkodó irigységeinket számüzve, valamint hivatalban levőt úgy azon kivülit könnyelműleg el ne ítéljen senki, de méltányolván a' politikai pályának egyiket mint másikat tekintve jóllehet különböző, de azért körülményeink közt még is felette súlyos létét, még életében nyerje meg minden oldalrul megismer-tetését és jutalmát az érdem, bár fent bár alant fény-lenék is az.

Tiszteljük meg tehát addig is derék elhunytainknak legalább tetemeit, míg illy köztársasági kölcsönös méltánylat hajnala nem virad vérünkre, melly-hez képest a' hazáért jól érdemlett honpolgár, a' társasági viszonyok bármilly lépcsőzetén üdvözléné is a' nagy természetet, még életében nyerje el a' köz jóváhagyásnak, a' köz dicséretnek "jobb emberre nézve" mindennél édesb jutalmát. Nekem pedig legyen

szabad, mint érintem, addig is míg az eszme életbe lép 's tökéletes elrendezését nyerendi, azon üdvleldei bíróságnak, mellyet mennyire lehet a' közakarat fog kiválasztani, 's mellynek tiszte lesz szigorún de igazságosan itélni holtakról, ezennel az általam czélba vett kitüntetésre ajánlanom

“DESSEWFFY AURÉL” tetemeit.

'S most saját magamat illetőleg van kérésem. De alig bírom előhozni. Mert jól tudom, egy részről milly hiusági színben jelenik meg mind az, mit egyes polgár, bármilly magas fokon álljon is, és így annál inkább én, alárendelt családi viszonyait érintve, a' nagy közönség figyelmébe ajánlani merészel; más részről nem kevesbé ismeretes előttem, hogy a' nagy közönség ítélőszéke előtt mind az is hasonlólag a' hiuság színében tűnik fel, mi körül a' tulszerénységnek leple fűzetik. Mind ez tudva van előttem; de azért kérésemet még is elrebegem, nyájas engedekenységért esedezvén.

Előbb utóbb de egyszer bizonyosan eljő a' nap, mikor földi éltetnnek vége szakad. Honunk körüli fáradozásimnak özvege akkor károsnak, hasznosnak fog-e mutatkozni, tudja a' mindenható Isten. Annyit azonban még is sejtek: tán nevem is bírálat alá kerülend egykor, ha üdvledei eszmém életbe lép. Hajlamért, legkisebb részrehajlásért nem esedezem, nem ez az, mi keblemet epesztí; mert tudja az ég, mint fentebb érintém, sokkal féltékenyebben hordozom az Üdvlede szeplőtlenységét lelkemen, hogysen saját hamvaim sorsa iránt igen aggódnám, és e' fölött olly kicsinynek, olly salaktelinek érzem magamat, 's felette jól tudom, hogy azon keveset, mi bennem tán meglehető, mi bennem tán nem egészen rossz, jobbadán másokéihoz képest azon olly igen kedvező körülményeknek köszönhetem, mellyek közé e' földre állított a' sors, 's mellyek nélkül annyi tündöklík igazi erkölcsi felsőbbségben előttem, 's mellyek nélkül én, tudja a' Mindenható, tán haszontalan vagy minden esetre egy alig ismert mindennapi volnék. . . . Nem számolok én ez okbul, bizony mondom, illy kitüntetésre, jöllehet megvallom — és ugyan miért szégyenleném ezt megvallani — nem sovárogtam soha

és soha nem is fogok sovárogni más földi jutalom után, mint hazámfiainak, vérrokonimnak egy kis méltánylataért.

Ha azonban még is számosb tévedéseim egykor pillanatilag felejtve lennének, és azon kevés mag, mellyet véletlenül elhinték, mások által ápolva hasznos gyümölcsökké virulna, és ez tán nékem tulajdonítatnék, és így hamvaim is érdemeseknek tartának azok tetemei közt örök békében nyughatni, kikben több volt a' hon- mint az önszeretet, 's kikben több vala a' lélek mint volt a' pára: akkor . . .

.....
ámde kezeimből esik a' toll, mert illőbbnek hiszem, e' kérésemet végakaratomba foglalnom.

DE BALLAGI GÉZA.

1) Scytha Anacharsis. — Lehetetlen Bartholeny e' czim alatt ismert Jeles öszvonatárul elég magas dicsérettel szólni; mert az valóban igazi raktára a' legnemesb, legszellemubb eszméknek. Deáki Fülöp Sámuel adá fordítását, melyet, —vagy az eredetit— nem olvasni, nemcsak véték, de valóságos saját-megrövidítés.

2) E' közülünk korán kiragadott: gróf Dessewffy Aurél, k' 1842-iki február 9-ikén költözött jobb világra, 's ki noha X. Y. Z. könyvében érdemen túl sok dicséretest hozólam fel, üdvleldei eszmémet nem igen méltánylani, sőt egyenesen azon nyavalyás ábrándok közé sorozni látszék, melyektől honunk újabb időkbén annyira felcsordult.

3) A' külföld majmolását illető vád alkalmasint Bajorországot tekintőleg fog ellenem legközelebből gördítethetni, mely országban, mint tudva van, nagy költséggel állíta a' Duna partján közel Regensburghoz nagyszerű Walhallát a' nem kisebbszerű bajor király. — A' külföld majmolásában, vagy ha kimélőbb kitévelt szabad használnunk, a' külföld utánzásában, melynek sok tekintetben ha nem is mindent, legalább felette sok hasznost köszönünk, azonban nem létezik 'in thesi' legkisebb kifogást sőt roszalást érdemlő is; mint-hogy e kérdésben egyedül a' helyes vagy helytelen minták választása döntheti el igazsággal az utánzásnak józan vagy fonák voltát, A' hazáért jól érdemlettek tetemeit pedig kitünőbb helyen egyesíteni és ezen utolsó tisztelet által is hálával koszoruzni az érdemet, nem csak nem helytelen, sőt minden nemesebben gondolkozó előtt annyira utánzásra méltó, miszerint valóban nem volna pirulásra legkisebb ok is, úgy hiszem, sőt még azzal dicsekedhetnem is lehetne, ha-hogy egyedül az érintett különösen szép lelkületű fejedelemnek példaadása birt is vala engem az üdvleldei eszmének szőnyegre hozására, azon fejedelemnek, kinek utmutatása után törekedni annyiakban valóban nemcsak nem szégyen, de a' lehető legnagyobb

disz. Én azonban noha csak kevéssel ifjabb a' legmélyebb tisztelettel többszer felhozott uralkodónál, már régóta hordom keblemben az üdv-
 leldei eszmét, mikor annyi évvel ezelőtt a' régi Ilion omladéki körül,
 meg dicső Marathon csataterén és hős Sparta virányai közt nem
 egy emlékhalom, melyet felkeresék, vala irigylésem tárgya, mert
 annyi nemes és a' hazáért lángolt 's vég-tisztelettel megbecsült te-
 temet fedett; honunk akkori léte pedig, jóllehet halálos volt — oh
 emlékezzünk azon kétes napokra vissza! — még csak egy kissé disz-
 teljesebb temettetést sem látszott biztosítani vérünknek. Én te-
 hát már azon időkben, melyek huszonöt huszonhat évvel esnek
 hátrább, mikor a' német Walhalla — úgy gondolom — alig foganz-
 hatott még csak méhében is, hordám keblemben — és ezt be tudom
 bizonyítani — hazánkat és nemzeti családunkat illető nem egy eszme
 mellett azon vágyat is: vérünknek, ha élni fognánk, jobbait, ha
 pedig enyészet lenne sorsunk, legalább utolsó képviselőit egy
 helyütt, békében és örök nyugalomban összesítve látni. Ezen felül
 megvallo, hogy a' felette dicséretes bajor példa buzditott volna
 is az utánzásra — miben felfogásom szerint legkisebb szégyen sincs,
 és ekkép kár volna egy szót is veszteni annak kikutatására, ki volt
 legyen a' példaadó, ki az utánzó — jóllehet mondom ez felette
 közönyös, és én a' példaadás becsületét édesörömet akárkinek és
 ekkép a' dicső bajor fejedelemnek átengedni annál inkább kész vagyok:
 azért megvallo más részről, az eszme azon alkalmazására nézve,
 melly szerint a' bajor Walhalla fogna elhunytakkal megtelni, de éppen
 nem tudok egyetérteni, és e' tekintetben a' bajor példát követésre
 éppen nem tartom ajánlhatónak. 'S ugyanis — ha jól vagyok tudó-
 sítva; mert ha nem vagyok, a' mondandókat ezennel előre meg-
 semmisítem — két körülmény létezik a' bajor Walhalla 'megnépesi-
 tési' ügyében, vagy világosabban mondva: azon kérdésben, vajjon
 kit illethessen a' Walhallábai felvétel megtiszteltetése, két körül-

mény fordul elő, melly felfogásom szerint egyiránt viseli magában a' Walhalla, ha így mondhatni: szellemi díszének megfertőztetési magvát, bármilly fényes és szédítő legyen is egyébiránt annak külseje és külső szertartása. Egyik az, hogy a' bajor uralkodó minden valódi korlát nélkül egyedül kénye kedve szerint választja meg a' Walhalla lakosát. Második pedig, miszerint a' Walhallának alantibb boltozatában még élők szobrai is tétetnek le, kik úgy szólván virtualis várakozói a' rájuk bekövetkező tiszteletnek, t. i. a' magasb boltozatokba emeltetésnek. Már e' két körülmény elég, ha nem módosítatik, mint mondtam, hogy szellemi dísz a' bajor Walhallának előre meg legyen semmisítve minden önállónak felfogásában; mert nemcsak az önkénynek 's ekkép a' magánynézet tévedésének bélyegével van ez által megjegyezve az, de abba okvetlen, ha a' felhozott körülmények nem módosítatnak, minden bajor uralkodó, sőt minden bármi által is kitünőbb tisztviselő okvetlen meg fogja nyerni diszhelyét. Minél nincs természetb. 'S pedig, mert nem létezik egyes emberi lény, habár a' legdicsőbb fejedelem volna is az, ki elhunyt embertársának valódi becsét minden esetben és minden körülmények közt csalhatatlanul megbírálni volna képes, és ekkép még a' most országgló érdemdűs bajor király sem fog attul, ismert igazságszeretetének és magasztos lelkiületének daczára, egészen menekedhetni — ha t. i. az autocrati, vagy valami tanács által csak pro forma korlátozott bírálatrul nagylelkűen le nem mond — hogy választásiban őt néha valami földi tekintet és sympathia, 's kihagyásiban viszont némi felejtkezés vagy antipathia egy kissé részrehajlóvá ne tegye. Ámde ha meg is akarjuk engedni, mikép a' most dicsően uralkodó bajor király de egyetlenegy sem veend be a' Walhallába, ki annak tisztos boltozatit legtávolabbrul is elundokitná egy kis erkölcsi rossz szaggal: ugyan arról ki kezeskedik, hogy a' jövő fejedelem és ennek követője, meg ennek utódja és így tovább, vallyon fog-e éppen annyi 's olly magasztos felfo-

gással, lelki függetlenséggel és tapintattal birni, mint a' mullyennel a' jelen uralkodó bír? ugyan ki mer errül kezekedni? kérdem. Azt hiszem, senki. Sőt az emberi események és gyarlóságok kellő figyelembe vételénél fogva előre ki lehetne a' hihetőség számai szerint legkisebb tétova nélkül mondani: hogy elvégre, ha a' választásnak és a' már éltükben a' Walhallára némileg kijegyzettek ügye körül czélszerű módosítások nem lépnek nemcsak színlett de valódi gyakorlatba, a' bajor Walhalla előbb utóbb nem lesz egyéb, mint ha nem is egyedül és kirekesztőleg földi nagyok és hatalmasok és ezek kedvenceinek lerakó helye, legalább elhunytaknak olly vegyületes raktárául fog elaljasodni, hol az igazi érdem valódi jutalmát, azaz: kellő kitüntetését fellelni nem fogja. Ennek, az érintett két körülménynél fogva—hogy t.i. a' megválasztás és kihagyás dolgában a' fejdelem minden valódi korlát és ellenőrség nélkül rendelkezik, 's már életkorukban tétethetnek le a' Walhalla alsóbb boltozatiba némileg virtualis joggal bíró szobrok—elmulhatlanul be kell következni. 'S pedig, mert minden bajor uralkodó sőt minden bármi által is kitünőbb német hatalmasság azért fog a' Walhalla lakosává emeltetni mulhatlan, mert mindig fog találkozni, bármennyire ragyognais a' bajor közönség férlni független állásban minden eddig ismert népek fölött, nem egy hízlgő, ki az élő fejdelemnek vagy az élő hatalmasságnak bókolni akarván, indítványt fog tenni — mellynek ellenzésére, minthogy nem annyira érdekes, senki sem veend magának bátorságot vagy csak fáradságot is — hogy szobra a' Walhallába felvétessék. Ha pedig egyszer ott van, bár egyedül virtualis jognal fogva is, ki fog mostani gyakorlatibb időkben lenni az, ki a' Walhallának tisztában tartása végett különös kedvet lelne magában, egy életben ugyan oda emelt, de oda nem való auctoritásnak holta után ismétli kihajításáért törni lándzsát? Valóban alkalmasint senki; miszerint, ha ezen előleges kifejezésben nem történik okszerinti módosítás — 's ha

most nem történik, miért történjék később — elmulhatatlanul úgy fogják a' bajor fejedelmek sorban megnyerni apotheosisukat a' Walhalla által, mint az egykori romai császárok emeltetének hizelkedőtül minden különbség nélkül a' halhatatlan istenek sorába. Midőn természetesnél természetesb, hogy Bajorországnak, mellynek lehető leghosszabb éltet nem kívánni lehetetlen, nem minden fejedelme lesz olly kitünő — mert nagy emberekkel nem olly igen sűrűn ajándékozza meg a' földet a' sors — mint jelenlegi nagyszerű uralkodója, és ekkép lehetetlen, hogy az idők hosszú sorában egy fejedelme se esnők a' hizelgésnek áldozatul, és e' szerint az oda seregesen alkalmasint nem való kedvenceivel el ne undokitná a' Walhalla minden szellemi felsőbbségét. 'S hogy a' jövő uralkodók miért gyakorolnák jogaikat a' Walhallát tekintve szorosb korlátok között, mint a' jelenlegi, arra nincs ellenok, ha t. i. a' hosszab surlódásban levő két körülmény okszerintileg nem módosítatik. Ámde ha most nem módosítatik a' Walhallának lelkes megalapítója által, úgy mi ok adhatná magát elő, hogy az később nyerne czélszerűbb elrendezést? Most kellene tehát mind ennek történni, ha t. i. — és ezt most ismétlem — valóban jól vagyok értesítve; mert ha nem vagyok, mind azt, mit mondék, nem mondottnak kérem tekintetni.

Hogy illyféle intézvénynek nemcsak külfénye, de valódi sikere és szellemi hatása is legyen, minden esetre tán a' nemzeti hitel ellenőrsége alá kellene állítani azt, ha t. i. elég fogékonyság- és elég komoly lelkiülettül át van hatva a' közönség: illy intézvénynek magasb jelentőségét kellőleg méltánylani; mert ha erre többé nem képes — többé. mondom, mert a' fiatal kor illyesre mindig képes — 's annyira van leerkölcstelenítve, mikép a' nagyobb rész, az "én utánam mindnek vége" hite szerint él és cselekszik: akkor, mint legalább én gondolom, tán nem használ semmi is illy intézvények szellemi fenntartására, és ekkép jobb azzal egyenesen felhagyni.

4) A' pesti nemzeti Casinóban 1835ik évben megkezdett végrendeleti aláírás ekkép szól: "Ki testének elpusztultával, mit hallának szoktunk nevezni, nem hiszi egész létének elenyészését, annak utolsó pillanatában, mikor nem ritkán egészen világos a' fő, de se' kéz, se' nyelv nem mozoghat többé, felette kellemetlen érzés lehet, végakarátjának el nem rendelése miatt övéit, barátját vagy csak cselédjeit is minden ellátmány nélkül hátrahagyni. Ez okbul mu alulírtak végakaratunkat jól eleve el fogjuk rendelni. Minthogy azonban alig lehet kellemesebb és nyugtatóbb érzés egy nemeskeblű férfira nézve, mint annak biztos hiedelme, hogy azon honfitársainktól, kiket élünkben tiszteltünk, becsültünk, holtunk után is hoszasabb ideig megemlegettetünk 's illy emlékezősek alkalmával felhordott példáink után a' jövő kor gyuladni fog nyomdokink követésére ott, hol azok az erény ösvényét jelölék; ellenben ovakodásra 's jobb ut' választására serkenni ott, hol emberi gyarlóságunknál fogva az igazság körén kívül kalandozánk: egyuttal ezennel azt is igérjük, hogy a' pesti nemzeti Casino-társaságnak végrendelkezésünkben egy kis emlékjelet hagyandunk."

5) A' 4ik jegyzet alatt fentebb olvasható végrendeleti ígéretet számosb egyéb casinoi tagokon kívül gróf Dessewffy Aurél is aláírta, ki egyszersmind első is oldá meg ebbeli írott szavát, még több évvel halála előtt elkészített végrendeletében válogatott munkákból álló könyvtárát hagyományozván a' nemzeti Casino-egyesületnek.

6) 'Après moi le déluge' — 'Holtom után a' vízözön' — francia közmondás, melly ollyas — fájdalom, nem csekély számmal létező — emberek szájába illik, kik haza, honfitársaik, barátaik 's övéik iránti kötelességekrül felejtkezvén, keveset aggódnak arrul, mi történik haláluk után, csak nekik legyen élők fogyáig jó dolguk, 's csak őket ne érje baj.

7) Lásd 'Lovakról' című munkám utolsó lapjait.

8) Innen, valamint a' töredék még más helyeiből is kitetszik,
hogy e' közlemény az 1832²/₆ki országgyűlés folyta alatt iratott.

DE BALLAGI GÉZA.

ASHS 1841A8 70

